

Udenrigsministeriet
Humanitær bistand, Udviklingspolitik og Civilsamfund
Asiatisk Plads 2
1448 København K

huc@um.dk

Hvidovre, den 12. april 2010
Sag 07/1161 – Dok. 3649/10/ABJ

Høringssvar, ny strategi for dansk udviklingspolitik

Danske Handicaporganisationer (DH) har med interesse læst udkastet til ny strategi for dansk udviklingspolitik og har med tilfredshed noteret os, at fattigdom og marginaliserede mennesker stadig er i fokus i den danske udviklingsbistand. Vi har herudover noteret os en række andre positive tiltag, såsom styrkelse af det internationale samarbejde gennem multi-laterale organisationer, EU samt på regionalt plan. Samtidig finder DH det positivt, at støtte til civilsamfundsorganisationer, der arbejder med at fremme demokrati og rettigheder, fortsat har en central plads i strategien, ligesom ligestillingsdebatten også har fået en fremtrædende plads. Vi finder det endvidere positivt, at de tidsbestemte mål fremover er rettesnor for dansk udviklingspolitik, og at det anerkendes, at der er behov for i fællesskab at styrke indsatsen, hvis vi skal lykkes med FNs 2015-måls indsats. DH kan godt se os selv og vore sydpartnere spille en aktiv rolle i en række af de initiativer, der lægges op til i udkastet til en ny dansk udviklingspolitik.

Danmarks ratificering af FNs handicapkonvention et relevant afsæt for den danske regering til at arbejde aktivt for, at personer med handicap inkluderes i de indsatsområder, som bliver en del af den nye danske udviklingspolitik. EUs ratificering af FNs handicapkonvention i november 2009 betyder også, at artikel 11 (beskyttelse af personer med handicap i humanitære nødsituationer) og artikel 32 (internationalt samarbejde) i konventionen får en mere central placering i den europæiske udviklingspolitik. Derfor er det ikke blevet mindre relevant at fremme handicapaspektet i den danske udviklings- og humanitære indsats.

DH har blandt andet med udgangspunkt i ovenstående vedrørende konventionen følgende bemærkninger, som vi mener, vil forbedre og styrke strategien, så den bliver endnu mere relevant og konkret for personer med handicap.

Det er positivt, at Danmark fortsat ønsker at fremme demokrati og menneskerettigheder - også gennem globale organisationer som FN. For at fremme rettigheder og demokrati finder

DH det vigtigt, at der arbejdes fokuseret og målrettet med at omsætte de gode intentioner, som findes i de mange resolutioner og konventioner, som FN har stået fadder til. Gennem en sådan indsats kan der skabes lige muligheder for de mennesker, som er omfattet af den danske udviklingsbistand.

I den nye udviklingspolitik fremgår det, at Danmark fortsat vil bidrage til at opbygge vel-fungerende retssystemer i partnerlandene. I relation til dette er det vigtigt, at der også er fokus på, at handicappede har adgang til retssystemet på lige fod med andre - artikel 13 i FN's handicapkonvention. Derfor foreslår DH, at den danske indsats også omfatter tilgængelighed i forhold til retssystemet – både den fysiske og den kommunikative tilgængelighed. Kun herigennem vil mennesker med et fysisk handicap eller et kommunikationshandicap have lige adgang til retssystemet. Virkeligheden er ofte en ganske anden, da retsbygninger sjældent er tilgængelige for mennesker med et fysisk handicap eller for personer med et kommunikationshandicap, som f.eks. døve, hvis ikke der stilles tegnsprogstolkning til rådighed. Dermed sikres personer med handicap ikke lige rettigheder i forhold til retssystemet. Men ét er tilgængelighed, som imidlertid kun er en del af problemstillingen set ud fra et handicap-politisk perspektiv. Det er også vigtigt, at domstolene i udviklingslandene har fuld forståelse for, hvad det betyder at have et handicap, og på hvilken måde domstolene kan/bør håndtere dette. Det er vores klare erfaring, at der er mange domstole i udviklingslandene, der ikke har den fornødne viden om handicap til at kunne afgøre sager med udgangspunkt i, at en person med handicap også har den samme ret som andre til at være en person med rets- og handleevne, jf. konventionens artikel 12. Der er derfor behov for at udbygge viden om handicap og dets betydning/muligheder i relation til domstolene. Det er en opgave, der forudsætter en specifik viden om handicap, som kun ganske få aktører inden for dette felt behersker.

Spørgsmålet om tilgængelighed er endvidere meget relevant i forhold til afsnittet om seksual og reproduktiv sundhed og rettigheder. I dag afvises piger og kvinder med handicap ofte på sundhedsklinikker grundet den manglende tilgængelighed. Konkret betyder det, at piger og kvinder med handicap ikke får den nødvendige behandling i forbindelse med graviditet og fødsel, og mange dør som følge af komplikationer. Samtidig afskæres handicappede piger og kvinder fra information om hiv/aids samt brugen af prævention - og er dermed en særlig udsat gruppe i forhold til hiv/aids og mange graviditeter. Her er også manglende viden om handicap en del af problematikken. Der er mange inden for sundhedsområdet, der f.eks. tror, at personer med handicap ikke har seksuel aktivitet. Der er et stort behov for at sætte fokus på kvalificeret viden om handicap inden for sundhedsområdet - både i forhold til det enkelte individ og i forhold til familiemedlemmer.

DH foreslår endvidere, at personer med handicap skal nævnes eksplicit i strategien og ikke alene rummes i betegnelsen ”marginaliserede grupper”, nu hvor vi har vores egen konvention. DHs mangeårige erfaring med handicapaspektet viser, at nævnes personer med handicap ikke i strategier, politikker og handlingsplaner, glemmes vi, når internationale organisationer, bistandsorganisationer og lokale organisationer planlægger lokale, nationale og globale indsatser. Det samme gør sig jo også gældende, hvis kvinder i almindelighed ikke skrives ind eller nævnes eksplicit i politikker, strategier mv.

DH foreslår blandt andet, at handicap eksplicit nævnes følgende steder:

Side 18 – under afsnittet: En offensiv indsats for menneskers frihed og rettigheder – ’Der skal sikres lige rettigheder for fattige og marginaliserede grupper, herunder *personer med handicap* og oprindelige folk’

Side 21 – under afsnittet: Kvinders frihed, rettigheder og økonomiske muligheder skal styrkes – her vil det klæde strategien, at kvinder med handicap også nævnes i forbindelse med adgangen til uddannelse, da de i dag ofte ikke har adgang til uddannelse. Personer med handicap ses ofte uden for målgruppen for skole og anden form for uddannelse.

Side 21 – under afsnittet: Kvinder er en ressource til at skabe stabile og fredelige samfund og side 23 under afsnittet: Særligt sårbare grupper må beskyttes og humanitære behov afhjælpes. I begge afsnit har man glemt at nævne personer med handicap, som tilhørende særligt udsatte under og efter konflikter samt i forbindelse med katastrofer – jf. handicap-konventionens artikel 11.

Virkeligheden fra f.eks. det nordlige Uganda viser, at personer med handicap ofte efterlades i flygtninge- eller transitlejre, når repatrieringen tilbage til landsbyerne påbegyndes, og lejrene lukkes ned. Samtidig viser undersøgelser fra WHO og Verdensbanken, at kønsbaseret vold og voldtægt ofte rammer piger og kvinder med handicap, også i konfliktsituationer. De har sjældent adgang til beskyttelse og afvises ofte på sundhedsklinikkerne, som ikke har tilstrækkelig indsigt i livs forhold for piger og kvinder med handicap.

Venlig hilsen

Stig Langvad
formand